

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

КАФЕДРА НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Силабус

нормативного освітнього компонента

ЛІТЕРАТУРА НІМЕЦЬКОМОВНИХ КРАЇН

підготовки
галузі знань
спеціальності
спеціалізації

освітньо-професійна програма

бакалавра
03 Гуманітарні науки
035 Філологія
035.043 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – німецька
Мова і література (німецька). Переклад

Луцьк 2024

Силабус нормативного освітнього компонента **«ЛІТЕРАТУРА НІМЕЦЬКОМОВНИХ КРАЇН»** підготовки бакалавра галузі знань «03 Гуманітарні науки», спеціальності «035 Філологія», спеціалізації «035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька», освітньо-професійної програми «Мова і література (німецька). Переклад».

Розробник:

Семенюк Т. П., доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук, доцент

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми:

Пасик Л. А.

**Силабус освітнього компонента перезатверджено на засіданні кафедри
німецької філології
протокол №2 від 13 вересня 2024 р.**

Завідувач кафедри:

Пасик Л.А.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (німецька). Переклад Бакалавр	Нормативний
Кількість годин / кредитів 240 / 8		Рік навчання: II
		Семестр: 3, 4
		Лекції – 40 год.
		Практичні (семінарські) – 66 год. Консультації – 14 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота – 120 год.
	Форма контролю: залік у 3 семестрі, іспит у 4 семестрі	
Мова навчання		Німецька

II. Інформація про викладача

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові	Семенюк Тетяна Петрівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри німецької філології
Контактна інформація	Semenyk@vnu.edu.ua Корпус № А, каб.413
Розклад занять	https://bit.ly/3kIC98I
Консультації	Згідно з розкладом, затвердженим на кафедрі. Усі запитання та звернення можна надсилати на електронну скриньку, зазначену в силабусі.

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація.

Освітній компонент «Література німецькомовних країн» викладається на другому році навчання для студентів першого (бакалаврського) рівня освіти спеціальності *035 Філологія*, освітньої програми *Мова і література (німецька). Переклад*. Освітній компонент є двосеместровим курсом, формою контролю є залік після третього та іспит після четвертого семестрів. Освітній компонент викладається німецькою мовою. Основними організаційними формами навчання є лекційні та практичні заняття.

У межах освітнього компонента здійснюється загальний огляд німецької літератури від Середньовіччя до початку ХХІ століття. Увагу зосереджено на характерних жанрово-стильових особливостях та ідейно-тематичних тенденціях, специфіці національних та індивідуально-авторських парадигм. Літературні явища кожної з літературних епох вивчаються у загальносвітовому контексті шляхом їх порівняльного аналізу із попередніми та наступними періодами.

Освітній компонент спрямований на розвиток здатності студентів самостійно набувати та удосконалювати знання і вміння через пошук, читання, реферування художніх текстів і науково-теоретичної літератури.

Об'єктом вивчення освітнього компонента є історія розвитку німецької та німецькомовної літератури від Середньовіччя до початку ХХІ століття.

Предметом вивчення освітнього компонента є жанрово-стильові особливості та ідейно-тематичні тенденції, специфіка національних та індивідуально-авторських картин світу німецьких та німецькомовних письменників.

2. Пререквізити та постреквізити освітнього компонента.

Підґрунтям для викладання освітнього компонента «Література німецькомовних країн» є врахування цілісного та системного підходу до вивчення німецької мови, який полягає в отриманні знань не лише з іноземної мови, але й в ознайомленні з літературою, культурою, історією тощо.

Пререквізити передбачають наявність у студентів компетентностей та навичок, які вони набули на заняттях з таких дисциплін: «Вступ до літературознавства», «Основна іноземна мова», «Основи критичного мислення».

Постреквізити. Знання та навички з цього освітнього компонента можуть бути використані під час опанування ОК «Література англomовних країн», «Теоретичний курс німецької мови», «Практичний курс усного перекладу» та при підготовці до «Атестаційного екзамену», а також у подальшій професійній філологічній діяльності.

3. Мета та завдання освітнього компонента

Мета освітнього компонента – ознайомити студентів з основними напрямками розвитку німецької літератури; специфікою літературних процесів; новими художніми тенденціями; навчити аналізувати та інтерпретувати художні тексти; розвивати критичне мислення студентів.

Завдання освітнього компонента:

- ознайомити студентів з основними напрямками розвитку німецької літератури;
- обґрунтувати основні передумови зародження певних літературних напрямків, прослідкувати їх становлення та розвиток;
- визначити особливості того чи іншого напрямку розвитку німецької та німецькомовної літератури, показати її зв'язок з історичними подіями в країні;
- ознайомити з основними представниками літературних напрямків, їх творами і тематикою та проблематикою;

- розвивати творчість студентів, критичне мислення, фантазію, активне прагнення до пізнання;
- самостійно набувати та удосконалювати знання і вміння через пошук, читання, реферування художніх текстів і науково-теоретичної літератури.

З метою успішної реалізації завдань курсу та досягнення програмних результатів, передбачених навчальною дисципліною, застосовуються такі **методи навчання**: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, дослідницький, частково-пошуковий, проблемно-пошуковий, аналітичні методи (аналіз тексту, порівняльний аналіз), метод уявної реконструкції, інтерактивні методи («Круглий стіл», «Рольова гра» тощо).

4. Результати навчання (компетентності).

Після вивчення освітнього компонента «Література німецькомовних країн» здобувачі освіти володітимуть такою **інтегральною компетентністю** як здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в процесі опанування освітнього компонента студенти оволодівають наступними компетентностями:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недобросовісності.

ЗК15. Здатність цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність.

ФК5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку літературного процесу німецькомовних країн.

ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК13. Здатність володіти екстралінгвальною компетентністю, тобто знаннями про побут, традиції та звичаї, економічні й географічні особливості, а також основні історичні факти німецькомовних країн.

Запропонований курс зорієнтований на здобуття наступних програмних результатів навчання:

ПРН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефаківцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів, проявляти толерантне ставлення, цінувати і поважати різноманітність та мультикультурність тощо.

ПРН7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, та вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН13. Аналізувати й інтерпретувати твори художньої літератури й усної народної творчості країн, мови яких вивчаються, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі. ПРН14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН20. Усвідомлювати загальнолюдські й національні морально-духовні цінності для формування особистої відповідальної громадянської позиції і здатності діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики.

Вивчення цього освітнього компонента сприяє також тому, що здобувачі розвинути такі **soft skills**, як: комунікативні навички, критичне мислення, вміння комплексно підходити до проблеми, лідерські якості, вміння працювати і взаємодіяти в команді, самоорганізація, самодисципліна і самоконтроль, бажання вчитися і постійно розвиватися.

5. Структура освітнього компонента.

Освітній компонент «Література німецькомовних країн» оптимально структурований та включає в себе наступні види роботи, що необхідні для успішного опанування компетентностей:

Лекційні заняття мають на меті ознайомлення студентів з основними тенденціями в німецькомовній літературі. Під час лекцій студенти оволодівають базовими знаннями та вміннями, що необхідні для подальшої інтерпретації художніх текстів з урахуванням історичних та літературних передумов їхньої появи.

Практичні (семінарські) заняття мають на меті вироблення умінь і навичок інтерпретації художніх текстів, що ґрунтуються на знаннях про основні напрямки та тенденції у сучасній німецькомовній літературі.

Самостійна робота передбачає самостійне опрацювання студентами певного матеріалу й включає підготовку до практичних (семінарських) занять.

Консультації викладача дають змогу студенту отримати допомогу, якщо в нього виникають труднощі з розумінням лекційного матеріалу або є потреба відпрацювання пропущених занять.

III семестр

Назви змістових модулів і тем		Лекції	Практ. (семін.)	Консулт.	Самостійна робота	Форма контр.* /Бали
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Literatur des Mittelalters						
Тема 1. Literaturbegriff. Frühmittelalterliche Literatur (750 – 1050). Mittelhochdeutsche Dichtung (1050–1170).	19	2	6	1	10	ДС, ДБ / УО 5
Тема 2. Hochmittelalter (1170-1300) und Spätmittelalter (1300-1500).	17	2	4	1	10	ДС / УО 5
Разом за змістовим модулем 1	36	4	10	2	20	10
Змістовий модуль 2. Literatur im Zeichen der Renaissance, des Humanismus, der Reformation und des Barock						
Тема 3. Renaissance, Humanismus und Reformation (1500-1600). Allgemeine Charakteristik der Epoche. Genres und Vertreter der Epoche. Die wichtigsten Werke.	17	2	4	1	10	ДС, П / УО 5
Thema 4. Grundlagen und Grundzüge der deutschen Literatur der Barockzeit (1600-1720). Die Dichtung der Barockzeit.	17	2	4	1	10	ДС / УО 5
Разом за змістовим модулем 2	34	4	8	2	20	10
Змістовий модуль 3. Von der Aufklärung bis zur Klassik und Romantik						
Тема 5. Aufklärung (1680-1780). Sturm und Drang (1770-1785).	11,5	2	4	0,5	5	ДС, ДБ / УО, ПП 5
Тема 5. Klassik (1786-1832) und Romantik (1795-1840).	13,5	4	4	0,5	5	ДС, ДБ / УО, П, ПП 5
Разом за змістовим модулем 3	25	6	8	1	10	10
Змістовий модуль 4. Vom Biedermeier und Naturalismus bis zur Literatur der Weimarer Republik						
Тема 7. Biedermeier. Naturalismus. Literatur der Jahrhundertwende (Impressionismus, Wiener Moderne, Symbolismus) (1890-1914)	11,5	2	4	0,5	5	ДС, УО 5
Тема 8 . Dekadenz und Expressionismus (1910-1925). Prosa in der Literatur der Weimarer Republik (1918-1938)	13,5	4	4	0,5	5	ДС, Т / УО, АТ 5
Разом за змістовим модулем 4	25	6	8	1	10	10
Семестрова контрольна робота						60
Разом за поточний контроль						100
Всього годин / Балів за роботу в III семестрі	120	20	34	6	60	100

*Форма контролю: УО – усне опитування, ДС – дискусія, ДБ – дебати, П – презентація, Т – тести, АТ – аналіз твору тощо.

Таблица 4

IV семестр

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практичні (семінарські)	Консультації.	Самостійна робота	*Форма контр./ Бали
Змістовий модуль 1. Literatur im Exil (1933 - 1945) und Konstituierung der deutschen Nachkriegsliteratur (1945 - 1968)						
Тема 1. Bücherverbrennung und Emigration. Exilliteratur. Schriftsteller und Themen. Die wichtigsten Werke und Bedingungen des Schreibens.	20	4	4	1	10	ДС, УО, АТ 5
Тема 2. Die deutsche Kurzgeschichte seit 1933.	16	2	4	1	10	ДС, УО, АТ 5
Разом за модулем 1	36	6	8	2	20	10
Змістовий модуль 2. Deutschsprachige Lyrik seit 1945						
Тема 3. Lyrik der unmittelbaren Nachkriegszeit	17	2	4	1	10	ДС, ДБ/УО, АТ 5
Тема 4. Politisierung der Literatur nach der Protestbewegung (60-er Jahre). Alltagslyrik und neue Subjektivität.	17	2	4	1	10	ДС/УО, АТ 5
Разом за модулем 2	34	4	8	2	20	10
Змістовий модуль 3. Das deutsche Drama seit Ende des Zweiten Weltkrieges						
Тема 5. Renaissance des Theaters. Das epische Theater.	17	2	4	1	10	ДС/ УО, АТ 5
Тема 6. Schweizer Modelle des Theaters. Provokationen.	17	2	4	1	10	ДБ/УО, ІТ 5
Разом за модулем 3	34	4	8	2	20	10
Змістовий модуль 4. Die DDR – Literatur und deutschsprachige Literatur nach 1989						

Тема 7. Tendenzen in der DDR-Literatur. Wendeliteratur – Literatur der Wende? Der Mauerfall in ausgewählten Werken der deutschen Literatur.	12	2	4	1	5	ДС/ УО 5
Тема 8. Literatur der Schweiz und Österreichs. Vertreter, Werke und Themen.	14	4	4	1	5	ДС, Т/ УО 5
Разом за модулем 4	26	6	8	2	10	10
Всього годин / Балів (поточний контроль, робота в семестрі)	120	20	32	8	60	40
Екзаменаційний контроль						
Види підсумкових робіт						Бал
Семестрова модульна контрольна робота (за потреби іспит)						60
Всього балів за роботу в IV семестрі (поточний та підсумковий контроль)						100

*Форма контролю: УО – усне опитування, ДС – дискусія, ДБ – дебати, П – презентація, Т – тести, АТ – аналіз твору, ПП – презентація поезії, ІТ – інсценізація твору тощо.

IV. Політика оцінювання

Усі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, навчальної етики та корпоративної культури, толерантно та з повагою ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися графіку проведення та термінів складання усіх видів робіт, передбачених навчальним планом, повідомляти викладача про його зміни, бути організованим і сумлінним, нести особисту та колективну відповідальність, без вагань звертатися до викладача за консультаціями у разі потреби.

На початку вивчення освітнього компонента викладач ознайомлює здобувачів з метою і завданнями освітнього компонента; видами робіт та критеріями їх оцінювання; з політикою оцінювання та перескладання; з особливостями рейтингової системи; з політикою відвідування занять; з принципами академічної доброчесності; з особливостями отримання різних видів освіти. Здобувачі зобов'язані відвідувати практичні заняття, де вони отримують бали за поточний контроль.

За об'єктивних причин, наприклад, в умовах карантинних обмежень або ж хвороби здобувача (чи здобувача з особливими потребами), працевлаштування, міжнародного стажування, за умови певних сімейних обставин тощо, здобувач може оформити індивідуальний план і навчання у такому випадку відбувається за погодженим графіком з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до [Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету ВНУ імені Лесі Українки.](#)

Освітній процес та контроль його результатів здійснюється згідно з [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Поточний контроль здійснюється викладачем на практичних заняттях впродовж семестру. Поточне оцінювання знань студентів здійснюється за п'ятибальною системою. Здобувач освіти отримує бали в межах кожної із тем освітнього компоненту (загальна кількість тем у кожному семестрі – 8), максимальна кількість балів за поточне оцінювання становить 40 балів (8 тем по 5 балів кожна).

Таблиця 5

5 балів	Здобувач освіти демонструє компетентність комплексно та творчо вирішувати поставлені завдання; вільно та доцільно послуговується спеціальною термінологією; доречно ілюструє відповідь прикладами, залучаючи відомості із самостійно опрацьованої літератури; бере участь у дискусії при обговоренні питань на семінарських заняттях; ретельно готує реферативні повідомлення; вміє практично застосовувати отримані знання з курсу, здійснюючи літературознавчий аналіз прочитаних творів.
4 бали	Здобувач освіти демонструє компетентність вирішувати поставлені завдання; правильно розкриває основний зміст матеріалу; використовує спеціальну термінологію; вміє працювати з додатковими джерелами; його відповіді, реферативні повідомлення не завжди повні, містять деякі неточності у викладі інформації, хоча помилки є несуттєвими; вміє практично застосовувати отримані знання з курсу, здійснюючи літературознавчий аналіз прочитаних творів.
3 бали	Здобувач освіти відтворює менше половини навчального матеріалу; є суттєві помилки у викладі інформації та висновках; спеціальною термінологією володіє погано; реферативні повідомлення виконані неретельно, фрагментарно; здійснюючи літературознавчий аналіз прочитаних творів, здобувач застосовує знання на практиці частково.
2 бали	Здобувач освіти відтворює менше половини навчального матеріалу; є суттєві помилки у викладі інформації та висновках; спеціальною термінологією володіє погано; реферативні повідомлення – фрагментарні; здобувач не вміє застосовувати знання на практиці, здійснюючи літературознавчий аналіз прочитаних творів.
1 бал	Здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом; є численні помилки у викладі інформації; спеціальною термінологією не володіє; реферативні повідомлення не відповідають змісту та формі питання; здійснюючи літературознавчий аналіз прочитаних творів, здобувач не вміє застосовувати знання на практиці.

Політика викладача щодо відвідування та термінів здачі завдань та перескладання.

Відвідування занять є обов'язковим. Якщо здобувач вищої освіти пропустив заняття (з поважної причини або з відома викладача) йому дозволено відпрацювати необхідний матеріал відповідно до графіка консультацій викладача. Якщо здобувач вищої освіти з поважної причини не виконав необхідні завдання вчасно, йому дозволено доопрацювати певний матеріал та скласти його викладачеві.

Відсутність здобувача освіти під час проведення поточного контролю оцінюється у “0” балів. Повторне складання можливе за умови відсутності з поважної причини відповідно до графіка консультацій, затвердженого кафедрою німецької філології.

Політика щодо академічної доброчесності.

Під час вивчення освітнього компонента «Література німецькомовних країн» здобувачі вищої освіти повинні керуватися принципами академічної доброчесності (детально за покликанням: [Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#)). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагиату чи обману. За умови виникнення конфліктних ситуацій, здобувач освіти та викладач керуються [Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «Врегулювання конфліктів у навчальному процесі».

Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та / або інформальній освіті.

Під час вивчення освітнього компонента «Література німецькомовних країн», визнаються результати навчання, отримані в неформальній освіті (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо), які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають освітньому компоненту як в цілому, так і його окремим модулям, темі (темам), що передбачені цим силабусом. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення освітнього компонента, але не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання. Деталі щодо процедури зарахування результатів регулюються [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#).

Додаткові бали. З метою стимулювання пошуково-дослідницької та наукової діяльності здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, круглих столів, засіданнях проблемних груп, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, підготовці наукових публікацій тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з освітнього компонента. У випадку, якщо здобувачі мають опубліковані тези конференції, фахові чи нефахові статті в українських та/або зарубіжних наукових виданнях і їх проблематика відповідає тематиці освітнього компонента згідно з силабусом, здобувач отримує додаткові бали до поточного контролю за ОК: 3 бали – за тези доповіді / нефахову статтю; 5 балів – за фахову статтю. При цьому загальна кількість балів, що вноситься до

відомості за поточну роботу, у випадку ОК, де передбачено екзамен, не може перевищувати 40.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль полягає в оцінці засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з освітнього компонента на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних занять, самостійної роботи, написання підсумкової семестрової контрольної роботи тощо.

Формою підсумкового семестрового контролю у третьому семестрі є **залік**. Залік виставляється за умови, якщо ЗО виконав усі види навчальної роботи, визначені силабусом ОК та отримав не менше 60 балів за семестрове оцінювання. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Нарахування балів під час заліку у третьому семестрі

Таблиця 6

Поточний контроль (100 балів)					Загальна к-ть балів
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4	Підсумкова семестрова контрольна робота	
10	10	10	10	60	100

Формою підсумкового семестрового контролю у четвертому семестрі є **іспит**. Підсумковий контроль проводиться у формі семестрової контрольної роботи (60 балів), або ж екзамену (якщо студент не набрав 75 балів або хоче покращити свою оцінку), який складається з усної відповіді (60 балів). Максимальна кількість балів за підсумковий контроль – 60. Сумарна кількість балів, яку здобувач отримує за 100-бальною (40 балів за поточний контроль та 60 балів за підсумковий контроль) шкалою, визначає його підсумкову оцінку і відповідає: відмінно, дуже добре, добре, задовільно, достатньо, незадовільно з можливістю

повторного складання (здача іспиту вдруге відбувається викладачеві, а втретє – комісії).

Нарахування балів під час іспиту у четвертому семестрі

Таблиця 7

Поточний контроль (мах = 40 балів)				Підсумковий контроль (мах = 60 балів)	Загальна к-ть балів
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4	Семестрова модульна контрольна робота	
10	10	10	10	60	100

Відповідно до [Положення про вивчення здобувачами вищої освіти освітніх компонентів понад обсяги, визначені навчальними планами \(в тому числі повторне вивчення освітніх компонентів\) у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#) здобувачі освіти, які при семестровому контролі (у період ліквідації академічної заборгованості комісії) отримали оцінку «незараховано» чи «незадовільно» можуть один раз пройти повторне вивчення ОК впродовж наступного семестру. Для здобувачів освіти, які виявили бажання скористатися можливістю повторного вивчення ОК, освітній процес планується за рахунок власного часу здобувачів і не фінансується з бюджетних коштів. Вартість послуги визначається розрахунком, відповідно до числа годин. Навчальні заняття з повторного вивчення ОК проводяться у форматі індивідуальних занять. При повторному вивченні ОК вноситься до індивідуального навчального плану студента на наступний навчальний семестр.

Теми практичних занять у III семестрі

Seminar 1. Die Frühmittelalterliche Literatur in der Zeit von 750 bis 1050

1. Die Dichtung der vorchristlichen Germanen.
 - 1.1. Die Dichtung vor der Völkerwanderungszeit.
 - 1.2. Das Heldenlied der Völkerwanderungszeit. Die „Edda“.
 - 1.3. Das „Hildebrandslied“. Die „Merseburger Zaubersprüche“.
2. Die Dichtung unter den ersten Einflüssen des Christentums. Die ahd. Stabreimgedichte: das „Wessobruner Gebet“, das „Muspilli“, der „Heliand“.
3. Die deutsche Dichtung am Ausgang der Karolingerzeit. Endreimdichtung: „Straßburger Eide“, Otfrieds „Evangelienbuch“, „Ludwigslied“.

Seminar 2. Das Hochmittelalter (1170-1300). Das Spätmittelalter (1300-1500)

1. Das Hochmittelalter. Allgemeine Charakteristik. Die Dichtungsgattungen.

2. Das Heldenepos. Nibelungenlied: Ideengehalt.
3. Das „Nibelungenlied“: Sagenkreise. Entstehungsgeschichte. Inhalt.
4. Wolfram von Eschenbach. „Parzival“.
5. Gottfried von Straßburg. „Tristan und Isolde“.
6. Der Minnesang: Ursprung und Charakter. Die Hauptvertreter des Minnesangs. (Der von Kürenberger, Friedrich von Hausen, Heinrich Morungen, H. von Veldeke). Der Höhepunkt des Minnesangs. Walther von der Vogelweide (1170-1230).

Seminar 3. Literatur im Zeichen der Renaissance, des Humanismus, der Reformation und der Barock

1. Kultur- und sozialgeschichtliche Grundlagen des Humanismus und der Renaissance. Die wichtigsten Folgen des Humanismus und der Renaissance.
2. M. Luther: Biographie. Seine Bedeutung für die Literatur und die Sprache.
3. Satire. Sebastian Brant als Satiriker. Biographische Angaben. „Das Narrenschiff“.
4. Stilmerkmale des Barock. Die Dichtung der Barockzeit: Herkunft und Stil. Die wichtigsten Motive des Barock.
5. Martin Opitz und seine Werke.

Seminar 4. Die Aufklärung (1680-1780). Sturm und Drang (1770-1785).

1. Philosophische und ästhetische Grundlagen der Aufklärung. Erste Dichter der Aufklärungszeit. Der Beitrag von J. Ch. Gottsched zur Entwicklung der deutschen Literatur.
2. G. E. Lessing: biographische Angaben, Ansichten und das Schaffen. „Minna von Barnhelm“, „Emilia Galotti“ / „Nathan der Weise“.
3. Fabeln von Lessing. Analyse einer Fabel.
4. Sturm und Drang: allgemeine Charakteristik der Periode. Schlüsselbegriffe der Epoche.
5. J. W. Goethe. Lyrik des Sturm und Drang („Willkommen und Abschied“, „Mailed“, „Prometheus“, „Neue Liebe, neues Leben“, „Heidenröslein“, u.a.).
6. J. W. Goethe „Die Leiden des jungen Werther“.

Seminar 5. Klassik und Romantik

1. Klassik: allgemeine Charakteristik der Epoche. Schlüsselbegriffe der Epoche. Goethes Balladen. „Erlkönig“.
2. Schillers klassische Lyrik. Schillers Ideenballade. „Kabale und Liebe“. „Wilhelm Tell“.
3. Die deutsche Romantik (1798-1835): Die Hauptmerkmale. Die Gattungen. Die Perioden der Romantik. Zentren und Vertreter der Romantik. Die Werke.
4. Die Frühromantik: Novalis. („Heinrich von Ofterdingen“, Gedichte).
5. Joseph von Eichendorf und seine Gedichte.

Seminar 6. Biedermeier. Vormärz. Das Junge Deutschland und Literatur der Jahrhundertwende

1. Biedermeier: Historischer und kultureller Hintergrund. Tendenzen und Merkmale.
2. Vormärz, das Junge Deutschland: Historischer und geistesgeschichtlicher Hintergrund. Tendenzen und Merkmale. Gattungen. Autoren.

3. H. Heine. Lebensansichten. Gedichtsammlung "Das Buch der Lieder". „Die Weber“.
4. Die Literaturentwicklung in Deutschland nach 1848. Die deutsche Literatur des kritischen Realismus im 19. Jahrhundert. Zeit- und Gesellschaftsromane: G. Keller „Der grüne Heinrich“, Theodor Fontane „Effi Briest“).
5. Humoristische Bildergeschichten: Wilhelm Busch „Max und Moritz“;

Seminar 7. Die deutsche Literatur nach dem ersten Weltkrieg. Expressionismus (1910-1925). Literatur der Weimarer Republik (1918-1938)

1. Die deutsche Literatur nach dem ersten Weltkrieg.
2. Besonderheiten des deutschen Expressionismus. Analyse und Interpretation der einzelnen Werke der Epoche. Romane: Franz Kafka „Der Prozess“, „Die Verwandlung“;
3. Literatur der Weimarer Republik. „Neue Sachlichkeit“. Literatur im Exil.
4. Zeitroman: Alfred Döblin „Berlin. Alexanderplatz“.

Теми практичних (семінарських) занять у IV семестрі

Seminar 1. Bücherverbrennung und Emigration. Die Exilliteratur. Die Schriftsteller und Themen.

1. Bücherverbrennung und Emigration.
2. Die Exilliteratur. Die Schriftsteller und Themen. Anna Seghers: „Transit“.
3. Nationalsozialismus als Thema. Anna Seghers: „Das siebte Kreuz“.
4. Utopische Romane. Hermann Hesse „Das Glasperlenspiel“. Franz Werfel „Stern der Ungeborenen“. Stefan Zweig „Die Welt von gestern“.
5. Kriegsdarstellung im Roman: Erich Maria Remarque „Im Westen nichts Neues“, „Drei Kameraden“.

Seminar 2. Politische Situation im Lande. Bedingungen des Schreibens

1. Politische Situation im Lande. Bedingungen des Schreibens.
2. Periodisierung der deutschen Nachkriegsliteratur.
3. Gruppe 47. Trümmerliteratur. Literatur des Kahlschlags:
4. Wolf Dietrich Schnurre: „Das Begräbnis“.
5. W. Borchert: „Brot“, „Die Küchenuhr“, „Nachts schlafen die Ratten doch“, „Draußen vor der Tür“.

Seminar 3. Die deutsche Kurzgeschichte seit 1933 (2 год).

1. Entstehung und Themen.
2. Formmerkmale.
3. Interpretation der Kurzgeschichte. B. Brecht „Der hilflose Knabe“; Kurt Tucholsky „Der Mensch“.
4. Helga Nowak „Schlittenfahren“; Peter Bichsel „Die Tochter“; Johannes Bobrowski „Brief aus Amerika“.

Seminar 4. Die Lyrik der unmittelbaren Nachkriegszeit (2 год).

1. Die vorbildhafte Lyrik (hermetische Lyrik). Gottfried Benn „Verlorenes Ich“
2. Paul Celan „Todesfuge“. Analyse und Interpretation.
3. KZ-Lyrik. „Auschwitz – Alphabet“.
4. Erich Fried „Der Überlebende“. Nelli Sach „Chor der Geretteten“.

Seminar 5. Politisierung der Literatur nach der Protestbewegung (60-er Jahre) (2 год).

1. Politische Lyrik. Roman Ritter „als ob man den tag vor dem abend loben könnte“, Jürgen Theobaldy „In Heidelberg 1973“, „Die Sätze“, „Ohne Blumen“, Hans Magnus Enzensberger „Aufbruch in die siebziger Jahre“, Helga Nowak „Passionsblume“.
2. Lyrische Biographien: Jürgen Theobaldy „Bilder aus Amerika“, „Spiegel“, „Ich weiß es wird eine andere Zeit kommen“, Wolf Wondratschek „So bin ich groß geworden“, Bodo Morshäuser „In den Blocks“.
3. Naturlyrik. Rolf Dieter Brinkmann „Nicht hinauslehnen“, „Landschaft“, Jürgen Becker „Natur-Gedicht“, „Mitte August“, „Der März in der Luft des Hochhauses“.

Seminar 6. Alltagslyrik und neue Subjektivität (2 год).

1. Liebeserklärungen: Rolf Dieter Brinkmann „Die Dunkelheit als ein Dunst für meine Frau“, Helga Nowak „Sommer“.
2. Alltagslyrik nach 1970: der Horror des Alltags: Rolf Dieter Brinkmann „Die Konservendose“, „Samstagmittag“.
3. Die westdeutsche Gesellschaft: Jürgen Becker „Das Fenster am Ende des Korridors“, Hugo Dittberner „Bauarbeiter“, Günter Herburger „Unsere Wirtschaft“, F.C. Delius „Nachruf auf einen Maurer 1975“.
4. Die grauen Städte: Helga Novak „geträumt“, Rolf Dieter Brinkmann „Einen jener klassischen“, „Oh, friedlicher Mittag“, Jürgen Becker „Vorstadt“, „Im Schatten der Hochhäuser“, „Über die Stadt“.
5. Konkrete Poesie. Ernst Jandl „Wien: Heldenplatz“, „MARKIERUNG EINER WENDE“. Timm Ulrichs „Ordnung“. Eugen Gomringer „Schweigen“.

Seminar 7. Renaissance des Theaters. Das epische Theater.

1. Renaissance des Theaters: Zeitgeschichte als Bühnengeschehen.
2. Wolfgang Borchert: „Draußen vor der Tür“.
3. Das epische Theater. Merkmale der Werke.
4. B. Brecht „Leben des Galilei“, „Der kaukasische Kreidekreis“, „Mutter Courage und ihre Kinder“, „Die Dreigroschenoper“.

Seminar 8. Schweizer Modelle des Theaters. Provokationen.

1. Schweizer Modelle des Theaters.
2. Max Frisch: „Biedermann und die Brandstifter“, „Andorra“;
3. Friedrich Dürrenmatt: „Der Besuch der alten Dame“, „Die Physiker“.
4. Provokationen: die Bühne als moralisches Antlitz. Rolf Hochhuth: „Der Stellvertreter“, Peter Weiss: „Die Verfolgung und Ermordung Jean Paul Marats“;
5. Dokumentartheater. Peter Weiss: „Die Ermittlung“;

Seminar 9. Tendenzen in der DDR-Literatur

1. Doktrin des sozialistischen Realismus;
2. Der „Bitterfelder Weg“. Betriebsroman und Aufbaumonument. Hermann Kant „Die Aula“.
3. Die Frau als Werktätige. Christa Wolf „Der geteilte Himmel“, „Nachdenken über Christa T.“
4. Umsetzung in der Literatur nach dem 17. Juni 1953. Abschied vom Betriebs- und Dorfroman. Christa Wolf „Nachdenken über Christa T.“
5. Der erinnerte Krieg. Bruno Apitz „Nackt unter Wölfen“. Dieter Noll „Abenteuer des Werner Holt“. Franz Fühmann „Das Judenauto“.

Seminar 10. Wendeliteratur – Literatur der Wende? Literatur der Schweiz und Österreichs.

1. Die Definition der Wendeliteratur. Themen und Tendenzen in der Wendeliteratur.
2. Interpretation der Werke: Thomas Brussig „Helden wie wir“. Uwe Tellkamp „Der Turm“.
3. Literatur der Schweiz. Wichtigste Vertreter und ihre Werke.
4. Literatur Österreichs. Wichtigste Vertreter und ihre Werke.

Питання до заліку у III семестрі

1. Die Dichtung der vorchristlichen Germanen. Das Heldenlied der Völkerwanderungszeit. Das „Hildebrandslied“.
2. Das Hochmittelalter. Allgemeine Charakteristik. Das Heldenepos. „Nibelungenlied“: Ideengehalt. Entstehungsgeschichte. Inhalt.
3. Das Hochmittelalter. Das höfische Epos. Wolfram von Eschenbach. „Parzival“.
4. Das Hochmittelalter. Das höfische Epos. Gottfried von Straßburg. „Tristan und Isolde“.
5. Der Minnesang: Ursprung und Charakter. Die Hauptvertreter des Minnesangs. (Der von Kürenberger, Friedrich von Hausen, Heinrich Morungen, H. von Veldeke). Der Höhepunkt des Minnesangs. Walther von der Vogelweide (1170-1230).
6. Kultur- und sozialgeschichtliche Grundlagen des Humanismus und der Renaissance. Die wichtigsten Folgen des Humanismus und der Renaissance. Der deutsche Humanismus und seine Vertreter (E. von Rotterdam, J. Reuchlin, K. Celtis, Ph. Melanchthon).
7. Kultur- und sozialgeschichtliche Grundlagen der Reformation. M. Luther: Biographie. Seine Bedeutung für die Literatur und die Sprache.
8. Stilmerkmale des Barock. Die Dichtung der Barockzeit: Herkunft und Stil.
9. Philosophische und ästhetische Grundlagen der Aufklärung. Erste Dichter der Aufklärungszeit. Der Beitrag von J. Ch. Gottsched zur Entwicklung der deutschen Literatur.
10. G. E. Lessing: biographische Angaben, Ansichten und das Schaffen. „Minna von Barnhelm“, „Emilia Galotti“ / „Nathan der Weise“.
11. Sturm und Drang: allgemeine Charakteristik der Periode. Schlüsselbegriffe der Epoche.
12. Sturm und Drang. J. W. Goethe „Heidenrösslein“, „Die Leiden des jungen Werther“.

13. Klassik: allgemeine Charakteristik der Epoche. Schlüsselbegriffe der Epoche. J. W. Goethe. Goethes Balladen. „Erlkönig“.
14. Klassik. Schillers klassische Lyrik. Schillers Ideenballade. „Kabale und Liebe“.
15. Die deutsche Romantik (1798-1835): Die Hauptmerkmale. Die Gattungen. Die Perioden der Romantik. Zentren und Vertreter der Romantik und ihre Werke.
16. Romantik. Brüder Grimm und ihre Märchen.
17. Biedermeier: Historischer und kultureller Hintergrund. Tendenzen und Merkmale.
18. Vormärz, das Junge Deutschland: Historischer und geistesgeschichtlicher Hintergrund. Tendenzen und Merkmale. Gattungen. Autoren. Heinrich Heine „Weber“.
19. Die Literaturentwicklung in Deutschland nach 1848. Die deutsche Literatur des kritischen Realismus im 19. Jahrhundert. Analyse und Interpretation einzelner Werke der Epoche: Zeit- und Gesellschaftsromane: Theodor Fontane „Effi Briest“; Humoristische Bildergeschichten: Wilhelm Busch „Max und Moritz“.
20. Die deutsche Literatur nach dem ersten Weltkrieg. Besonderheiten des deutschen Expressionismus. Analyse und Interpretation der einzelnen Werke der Epoche: Romane: Franz Kafka „Der Prozess“.
21. Literatur der Weimarer Republik. Erich Kästner „Das doppelte Lottchen“, „Emil und die Detektive“.
22. Georg Büchner „Woyzeck“. Inhalt und Personen. Themaik des Werkes.

Питання до іспиту у VI семестрі:

1. Bedingungen des Schreibens – die literarische Situation (1933-1945). Autorengruppen. Exilautoren und Autoren der inneren Emigration.
2. Literatur zur „Stunde Null“: zurückkehrende Emigranten. Literatur der jungen Generation. Gruppe 47.
3. Literatur des Exils. Anna Seghers: „Das siebte Kreuz“.
4. Analyse und Interpretation der einzelnen Werke der Zeit: Wolf Dietrich Schnurre: „Das Begräbnis“.
5. Analyse und Interpretation: W. Borchert: „Brot“, „Die Küchenuhr“, „Nachts schlafen die Ratten doch“.
6. Wolfgang Borchert und sein Drama „Draußen vor der Tür“.
7. KZ-Lyrik (P. Celan, Sara Kirsch, Rose Ausländer).
8. Kurzgeschichte. Entstehung und Themen.
9. Formmerkmale der Kurzgeschichten.
10. Interpretation der Kurzgeschichten: Max Frisch „Tagebuchnotiz“; Peter Bichsel „Die Tochter“, „San Salvador“; Johannes Bobrowski „Brief aus Amerika“.
11. Das epische Theater. B. Brecht „Leben des Galilei“, „Mutter Courage und ihre Kinder“.
12. Schweizer Modelle des Theaters. Max Frisch: „Biedermann und die Brandstifter“,
13. Schweizer Modelle des Theaters. Friedrich Dürrenmatt: „Der Besuch der alten Dame“.
14. Analyse und Interpretation der Werke: Christa Wolf „Der geteilte Himmel“, „Nachdenken über Christa T.“

15. Kriegsdarstellung im Roman: Erich Maria Remarque „Im Westen nichts Neues“, „Drei Kameraden“.
16. Nationalsozialismus als Thema. Bruno Apitz „Nackt unter Wölfen“.
17. Die Definition der Wendeliteratur. Vertreter und Werke. Interpretation der Werke: Thomas Brussig „Helden wie wir“; Uwe Tellkamp „Der Turm“.
18. Frauenliteratur. Autorinnen und Thematik ihrer Werke. Herta Müller „Atemschaukel“.
19. Die Besonderheiten der Migrantenliteratur. Vertreter und Werke.
20. Literatur der Schweiz und Österreichs. Wichtigste Vertreter und ihre Werke.

VI. Шкала оцінювання (національна та ECTS)

**Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів,
де формою контролю є залік (3 семестр)**

Таблиця 8

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

**Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів,
де формою контролю є іспит (4 семестр)**

Таблиця 9

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка	Пояснення
90 – 100	A	Відмінне виконання
82 – 89	B	Вище середнього рівня
75 - 81	C	Загалом хороша робота
67 -74	D	Непогано
60 - 66	E	Виконання відповідає мінімальним критеріям
1 – 59	Fx	Необхідне перескладання

VII. Рекомендована література

Основна література

1. Мізін К. Історія німецької літератури: від початку до сьогодення. Вінниця: Нова Книга, 2006. 336 с.
2. Моклиця М. Модернізм у творчості письменників XX століття. Частина 2. Луцьк, 1999. 154 с.
3. Фіськова С. Історія німецької літератури. Періоди, напрями розвитку, ідеї, постаті: Навчально-методичний посібник. Львів: ПАІС, 2003. 340 с.
4. Deutsche Literaturgeschichte / hrsg. von W. Beutin, M. Beilein, K. Ehlert [u. a.]. Stuttgart; Weimar: Verlag J.B. Metzler, 2013. 789 S.
6. Forster H., Riegel P. Deutsche Literaturgeschichte. Band 11. München, 1995.
7. Forster H., Riegel P. Deutsche Literaturgeschichte. Band 12. München, 1995.
8. Geschichte der deutschen Literatur von 1945 bis zur Gegenwart./ hrsg. von W. Barner. München, 1994.
9. May Y. Epochen der deutschen Literatur. Hollfeld: Bange Verlag GmbH, 3. Auflage, 2022. 94 S.
10. Nowak H., Iwanjuk N., Kusnezowa A. Deutsche Gegenwartsliteratur. Luzk: Wesha, 2010. 196 S.
11. Politycki A. Deutschsprachige Schriftsteller von 1200 bis zur Gegenwart in Schautafeln und Kurzkommentaren. Landau: Knecht. 1 Auflage. 1996. 133 S.
12. Texte, Themen und Strukturen. Deutschbuch für die Oberstufe / hrsg. von H. Biermann, B. Schurf. Berlin: Cornelsen, 1999. 528 S.

Додаткова література

1. Бондарчук О. Ю., Семенюк Т. П., Рись Л. Ф. Німецькомовна література Просвітництва на прикладі Рудольфа Захарії Бекера. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика, 2022. Т. 33, № 5. Ч. 2. С. 126–131. DOI <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2022.5.2/22> (дата звернення: 18.01.2023).
2. Лозицька М. П., Семенюк Т. П. Специфіка літератури та культури пам'яті в романі Уве Тімма «На прикладі мого брата». Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»: науковий журнал. Острог: Вид-во НаУОА, 2021. Вип. 12(80). С. 102–106.
3. Deutsche Literatur, Autoren und literarische Epochen. URL: <http://www.xlibris.de/>
4. Literaturhandbuch. URL: <https://literaturhandbuch.de> (дата звернення: 21.07.2023)
5. Deutsche Literaturgeschichte & Literaturepochen. Homepage für Deutsche Literaturgeschichte, Methodentraining, Arbeitstechniken und um das Lernen zu lernen. URL: <https://www.pohlw.de/literatur/epochen/deutsche-literaturgeschichte/> (дата звернення: 21.07.2023).